

První pomoc při úrazu elektrickým proudem

K úrazu elektrickým proudem dojde vždy, když tělem postiženého projde proud větší než bezpečný. Rozsah poškození je přímo úměrný velikosti proudu a době působení. Velikost proudu ovlivnit nemůžeme, ale můžeme zkrátit dobu působení. Proto musíme postiženého neprodleně VYPROSTIT.

Vyproštění

U nízkého napětí postačí vytažení postiženého za suchý oděv, v případech, kdy je to možné upřednostníme odpojení zařízení.

U vysokého napětí (nad 1000 V) vyčkáme v bezpečné vzdálenosti (nejméně 10 m) na odpojení napájení rozvodnou – při volání RZS (112) můžeme kromě polohy využít identifikační číslo nejbližšího stožáru (bílé číslo v zeleném poli) příslušného elektrického rozvodu.

Pozn: Od místa úrazu (zemního svodu) VN se šíří poruchový proud, který vytváří na zemním odporu tak velké napětí, že je schopné prorazit podrážkou bot a přes nohy zasáhnout i zachránce.

Zjištění zdravotního stavu

Po vyproštění zjistíme základní stav postiženého – komunikuje, nekomunikuje (je v bezvědomí). Ihned po té přivoláme lékařskou pomoc (112, 155) . U postiženého v bezvědomí zahájíme základní neodkladnou resuscitaci – masáž srdce, případně umělé dýchání. Postiženého při vědomí nenecháme bez dozoru.

Zajištění místa úrazu

Pokud na místě úrazu zůstanou části pod napětím přístupné dotyku, musíme místo úrazu zajistit tak, aby nemohlo k dalšímu zranění dojít.

Základní neodkladná resuscitace

Zjištění stavu -- dýchá, při vědomí, nedýchá, bezvědomí.

Přivolání rychlé zdravotní pomoci – přepnout telefon na hlasitý odposlech a řídit se pokyny.

Masáž srdce

Postiženého položíme na záda na pevnou podložku (podlaha, silnice...). Klekneme si na bok postiženého z boku do úrovně hrudníku tak, aby dominantní (silnější) ruka směřovala k nohám. Ohnuté zápěstí dominantní ruky položíme na dolní třetinu hrudní (prsí) kosti, dlaň druhé ruky položíme na ruku první. Zatlačíme na hrudní koš, pohyb musí být energický, musí vycházet z ramene (ruka se nesmí prohnout). Promáčknutí hrudníku by mělo být 5 až 6 cm (u malých dětí méně). První stlačení provedeme co nejrychleji, pak pokračujeme tempem 100 stlačení za minutu.

Dýchání z úst do úst (není nutné)

Postižený má zásoby kyslíku na cca 6–10 minut a k mírné obnově vzduchu v plicích dochází při masáži srdce.

Literatura:

Doporučení Českého elektrotechnického svazu. EP ESČ 00.01.12 – První pomoc při úrazu elektrickou energií.

Směrnice ředitele SOUE. 1/2010 – První pomoc

MUDr. Ondřej Franěk. První pomoc při úrazu elektrickým proudem. [online] citováno 22.9.2018. dostupné z: https://www.zachrannasluzba.cz/zajimavosti/2011_elektroinstalater_uraz_elektrickym_proudem.pdf

Bezpečnost práce. Jak poskytnout první pomoc při zásahu elektrickým proudem. [online] citováno 5.1.2020. Dostupné z: <https://www.bezpecnostprace.info/prvni-pomoc/jak-poskytnout-prvni-pomoc-pri-zasahu-elektrickym-proudem/>

PRPOM. Úraz elektrickým proudem – neboj se pomoci! [online] citováno 13.4.2020. Dostupné z: <https://www.prpom.cz/uraz-elektrickym-proudem/>